

ÍNDEX DE CONTINGUTS

1. JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE	2
2. MARC LEGISLATIU	3
3. PROJECTE 2023-2024	3
3.1 En què consisteix el projecte?	3
3.2 A qui va destinat?	3
3.3 Qui participa?	3
3.4 DESENVOLUPAMENT DEL PROJECTE	; Error! Marcador no definido.
3.4 ADEQUACIÓ DELS CONTINGUTS DEL PROJECTE A L'ALUMNAT DESTINATARI.....	10
3.6 INDICADORS DELS RESULTATS A ACONSEGUIR	12
4. POTENCIALITAT DEL PROJECTE PER A SER EXPORTAT A ALTRES AULES O CENTRES.	14
4.3 Possibilitats de continuïtat i/o creixement del programa.	14
5. ACTIIVTATS EN ALTRES ENTORNS I CONNEXIO AMB LES FAMÍLIES	15
5.1 Organització d'activitats fora de l'entorn educatiu	15
5.2 Implicació de les famílies en el projecte.	15
6. DESTINACIÓ DEL PREMI I IMPORT ESTIMAT DE L'ACTIVITAT	15
Hem de fer un pressupost estimat de tot el que necessitem des de material a despeses per trasllats, organització d'events, etc; Error! Marcador no definido.	

1. JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE

La llei de Memòria Democràtica Valenciana promou la defensa des de l'escola dels valors democràtics d'aquesta època de la història d'Espanya: el poble d'Alaquàs va participar activament amb els "10 d'Alaquàs" que intentaren crear el Consell Democràtic del País Valencià. El nostre centre, L'IES Clara Campoamor, ja ens porta pel seu propi nom any rere any a participar en qualsevol activitat que defensi el dret de les dones; i concretament, el departament de Geografia i Història inclou a la seua programació des de 2017 un projecte anomenat "Fent Memòria" que aborda cada any aspectes diferents relacionats amb la història d'Alaquàs des de la II República fins a la Transició i que té com a protagonistes les famílies, veïns o amics del nostre alumnat que ha sigut testimoni i vol compartir la seua història familiar.

L'objectiu fonamental és despertar el seu interès per una part de la nostra història que ha estat lluny de les aules, silenciada o discriminada en el currículum de l'ESO i Batxillerat.

El nostre propòsit és que la joventut pugui prendre "el testimoni" de la democràcia i conèixer en profunditat el passat del seu poble, ser conscients que la Història en majúscules influeix també en la nostra vida. La idea ha sigut fer un projecte a través del qual l'alumnat s'interessara pel seu passat familiar i ho relacionara amb els continguts que treballem a classe, en concret al voltant dels temes de Guerra Civil, Franquisme i Transició.

Al llarg d'aquests anys hem desenvolupat els següents projectes:

- "En paradero desconocido" un projecte Etwinning sobre l'exili.
- "Història viva: Isabel López Ebole" sobre l'educació a Alaquàs durant el franquisme.
- "La transición democrática: 10 puertas hacia la democracia en Alaquàs" guanyador d'un accésit al concurs Eurostory.
- "Fent memòria: Qui perd els orígens perd la identitat" treball exposat al Castell d'Alaquàs.
- "Hoy son ellos, ayer fuimos nosotros" sobre els refugiats de guerra amb el qual hem participat al concurs de la Facultat de Ciències Socials "Conèixer la societat amb les Ciències Socials"

El projecte que presentem a continuació és, per tant, la continuïtat d'un projecte que cada any es fa més gran gràcies a la participació d'altres departaments, a l'interès que ha mostrat l'Ajuntament per exposar els nostres treballs, a la participació en diferents concursos tant a nivell local com nacional i internacional i que ha fet que al Clara Campoamor les activitats relacionades com la Memòria Democràtica siguen reconegudes per tota la comunitat educativa com èxit de participació amb resultats molt satisfactoris.

2. MARC LEGISLATIU

La llei 20/2022 del 19 d'octubre, de Memòria Democràtica s'especifiquen les mesures en matèria educativa i de formació del professorat al seu article 44.

La Generalitat Valenciana va aprovar la llei 14/2017, que pretén complir amb la Declaració Universal dels Drets Humans i amb el que estableix el dret internacional: veritat, justícia, reparació i memòria com a garantia de no-repetició.

Llei 14/2017. El títol III d'aquesta llei: Del dret a la memòria democràtica valenciana. Capítol IV: de la investigació, l'ensenyament i la divulgació. Article 33: de l'ensenyament

1. Per enfortir els valors democràtics, la conselleria competent en matèria d'educació inclourà la memòria democràtica en el currículum de l'Educació Primària, Secundària, Batxillerat, i d'educació Permanent de Persones Adultes, i promourà els ensenyaments democràtics i de defensa dels drets humans continguts en gestes col·lectives i individuals que les persones antifranquistes van exercir en la seua lluita contra la dictadura. Els continguts hauran de basar-se en les pràctiques científiques pròpies de la investigació historiogràfica.
2. Amb l'objectiu de dotar el professorat d'eines conceptuals i metodològiques adequades, la conselleria competent en matèria d'educació incorporarà als plans de formació del professorat l'actualització científica, didàctica i pedagògica amb relació al tractament escolar de la memòria democràtica valenciana.
3. Així mateix, s'impulsarà en col·laboració amb les universitats públiques valencianes la incorporació de la memòria democràtica en els estudis universitaris que corresponga.

3. PROJECTE 2023-2024

El projecte que presentem per al curs vinent es diu **“Fent Memòria amb les dones del Clara”**

3.1 En què consisteix el projecte?

En aquesta ocasió la idea és fer un projecte mitjançant del qual l'alumnat faça una investigació sobre el passat de les seues iaies, veïnes o amigues més majors i ho relacione amb els continguts que treballem a classe, en concret al voltant dels temes de la Guerra Civil, Franquisme i/o Transició. Al mateix temps estarem visibilitzant la memòria de les dones a partir d'entrevistes i testimonis de mares i filles on contextualitzen històricament temàtiques com l'educació, la vida quotidiana o la salut amb una perspectiva de gènere. A més el projecte es completa amb la **col·laboració amb el projecte de l'IES Faustí i Barberà “Memòria del Exilio. De Alaquàs a las playas de Argeles sur Mer”** fent un intercanvi amb l'**Institut François Aragó de Perpignan a França**.

Els treballs seran exposats al centre i al Castell d'Alaquàs amb la possibilitat de fer una exposició itinerant per diferents centres de la localitat.

Les activitats es desenvoluparan al llarg de tot el curs dividides per trimestres, començant per la lectura del còmic de Paco Roca “Regreso al Edén” i “Dr. Uriel” de Sento Llobell acabant amb la visita a espais imprescindibles de la memòria democràtica a València utilitzant la gamificació com a metodologia i el viatge a Perpignan

3.2 A qui va destinat?

El projecte es desenvoluparà als cursos de 4t d'ESO, 1r i 2n de Batxillerat al llarg de tot el curs 23-24.

3.3 Qui participa?

A més del Departament de Geografia i Història que coordina el projecte, participen també els departaments de Plàstica, Francès, Valencià i la Biblioteca del centre. A més, comptem amb la col·laboració de la Regidoria de Memòria Democràtica de l'Ajuntament d'Alaquàs.

3.4 Desenvolupament del projecte

ACTIVITAT	MATÈRIA	Descripció i metodologia	Recursos	Curs	Temporalització
Clara Campoamor a debat	CCSS HMC	Lectura dramatitzada del debat de Clara Campoamor als Congrés dels Diputats sobre el vot femení. Elaboració d'infografies interactives sobre la figura de Clara Campoamor. Exposició d'infografies amb motiu de l'aniversari de les primeres eleccions amb sufragi universal a Espanya. Assistència a la representació teatral "Victoria viene a cenar" dirigida per Carmen Nieves, on ens conta l'encontre ideològic entre Clara Campoamor i Victòria Kent en primera persona	Textos de les intervencions de Clara Campoamor i Victoria Kent. Vídeo "Clara Campoamor, una mujer adelantada a su tiempo"	4t ESO 1r BATX. 2n BATX.	1r trimestre Exposició 19 novembre.
Lectura del còmic de Paco Roca "Regreso al Edén"	CCSS HMC	La unió entre còmic i memòria ha estat molt fructífera i, gràcies a la llibertat creativa que proporciona el mitjà, els/les autors/es s'han apropiat a la memòria i a la història de formes molt variades. La memòria familiar és l'àmbit més extens, ja que hi ha un gran nombre d'obres que han retratat les experiències dels pares o els avis dels i les autors i autores. L'estructura de la proposta didàctica és senzilla: primer, unes activitats prèvies a la lectura per a situar el còmic al seu context històric, en segon lloc, un qüestionari de seguiment de la lectura	"Regreso al Edén" al Paco Roca. 2020 Ed. Astiberri	4t ESO 1r BATX	Al llarg del 1r trimestre

		i finalment unes activitats per a extraure conclusions i reflexionar sobre el que s'ha llegit. La lectura es farà de forma conjunta a les aules on s'aniran analitzant diferents aspectes tractat al còmic sobre l'època franquista. • El paper de les dones. • La postguerra (fam, estraperlo, silenci, pobresa..) • La influència de la religió. • L'educació. • La vida quotidiana. La biblioteca escolar serà l'encarregada de tenir a l'abast aquest còmic per a l'alumnat que l'estiga treballant.			
Una foto per a fer Memòria	CCSS HMC PV	L'alumnat començarà el seu treball d'investigació històrica. Com en "Regreso al Eden" el punt de partida serà una fotografia (o més) que tinga una rellevància especial per una dona major del seu entorn familiar (iaia, tia..) o en el seu defecte veïna o amiga que proporcione a l'alumnat informació rellevant d'aquella època al seu entorn més proper. A la Biblioteca del centre tenim en el fons local tota la col·lecció de QiA (Quaderns d'investigació d'Alaquàs) o a més de tenir diferents investigacions sobre aquest tema, recull el material fotogràfic que els alaquassers i alaquasseres tenen d'aquesta època i a peu de pàgina el contextualitzen.		4t ESO 1r BATX	1r trimestre

Entrevista	CCSS HMC PV VALENCIÀ	El projecte es basa en la història oral que utilitza com a font principal la reconstrucció del passat basat en els testimonis orals. L'avantatge fonamental és que ens permet recuperar la informació que d'una altra manera s'haguera perdut i ens ajuden a conèixer la vida quotidiana més en profunditat. Els desavantatges són el oblit (intencionats o no), silencis, mentides..., però amb una metodologia adequada, contrastant la informació, es poden utilitzar.	Càmera de vídeo. Càmera de fotos. Trípode Micròfons de solapa. Programa d'edició de vídeo. Croma Equip d'il·luminació	4t ESO 1r BATX	2n trimestre
Documental	TOTES	Paral·lelament a les accions pròpies del projecte desenvolupat per l'alumnat, registrar en vídeo escenes que ajuden a entendre millor el procés de realització. Tria del tema/trama: una perspectiva més propera, que situe l'alumnat com a protagonista del procés de realització.	Càmera de vídeo. Trípode Micròfons de solapa. Programa d'edició de vídeo. Equip d'il·luminació	4tESO 1BATX	Durant tot el projecte
Preparem l'exposició	PV VALENCIÀ	Amb tota la informació arreplegada i l'ajuda del material bibliogràfic que tindrem a l'abast a la Biblioteca Escolar i Municipal, l'alumnat ha de fer un mural format per un còmic o transformant la foto triada en un dibuix i on explique breument la importància d'eixa foto en la vida de la protagonista.	Aplicacions de vídeo i còmic: Adobe express, Canva Photoshop	4t ESO 1r BATX	2n trimestre
Difusió a les xarxes socials	PV VALENCIÀ	La gestió de la publicitat. La difusió de fragments dels treballs en les diferents RRSS. La seua gestió.	Ordinadors Programa d'edició de Vídeo i so.	4t ESO 1r BATX	Durant tot el projecte

Homenatge a les Dones del Clara que han fet memòria	TOTES	Convidem a les protagonistes dels treballs a la inauguració de l'exposició dels treballs on rebran un homenatge amb la lectura d'alguns treballs per part dels seus néts/es.	Panels de pvc espumat 0'5 cm que té major rigidesa i molt bona qualitat en la impressió. Equip de megafonia	Tota la comunitat educativa	Farem coincidir l'exposició amb el dia 8 de març i, si és possible, la farem al Castell d'Alaquàs perquè puga visitar-la tota la ciutadania
Trobada amb l'autor Paco Roca	Biblioteca	Després de fer la lectura del còmic, intentarem participar en alguna activitat o convidar l'autor al centre, perquè ens conteste a qüestions com la creació de l'obra, referents en l'elaboració, ... que servirà de base perquè l'alumnat faça el seu treball		Alumnat i professorat participant en el projecte	2n o 3r trimestre

Memòria de l'exil·li: Des d'Alaquàs a les platjes d'Argelès-sur-Mer Col·laboració amb el projecte de l'IES Fausti i Barberà fent un intercanvi amb l'Institut François Arago de Perpignan en França.	Francés	Renseignements. Lecture des documents authentiques et recherche en français. Commentaire d'affiches, de photos, de vidéos et de textes représentatifs du moment historique, ainsi que de films sur le thème. Recherche de femmes remarquables de ce moment historique; autant des espagnoles que de françaises, par exemple: Simon Veil. Travail d'investigation. Recherche d'information sur le rôle des personnes valenciennes lors de leur exil en France, en soutenant la résistance contre les nazis. Présentation du matériel élaboré sur un Canva/Padlet. Publication sur le site web du lycée, sur le blog de français et sur Twinning. Échange avec l'établissement scolaire français François Arago de Perpignan et travail collaboratif au sujet de l'exil en France de 1939 et la résistance aux nazis.		1r i 2n BATX	Tot el curs
Gimcana: València capital de la II República	HE	En aquest cas utilitzem la gamificació o aprenentatge basat en jocs (ABJ), una metodologia on es poden dissenyar situacions d'aprenentatge en les quals el joc té un paper important per tal de vivenciar les experiències	Trasllat autobús en València Sobres Missatges en morse. Fotografies Mapes Telèfons mòbils per a llegir QR	2n Batxillerat	3r trimestre Setmana del 12 d'abril

		d'aprenentatge. Per començar el joc farem una visita guiada al refugi del Lluís Vives a València.			
Guerra i còmic	HE	Lectura del còmic "Dr. Uriel" de Sento Llobell per a acostar-se al desenvolupament de la Guerra Civil, fent un èmfasi especial en l'evolució de la guerra a València des de que va ser capital de la República fins al final del conflicte i les seues conseqüències.	Còmic "Dr. Uriel"		3r trimestre
Visita de Sento i Elena Uriel	Biblioteca	La visita de l'autor i la filla del protagonista del còmic mostrarà l'alumnat el procés de creació de l'obra, basada en les memòries de Pablo Uriel "No se fusila en domingo"	Taller de còmic i visita de l'autor		3r trimestre
Visita a Sant Miquel dels Reis i a l'Aula de Memòria Democràtica	CCSS HMC	Un espai destinat a difondre i dinamitzar des d'un punt de vista didàctic i cultural les conseqüències per al poble valencià durant quatre dècades de dictadura.	Autobús a Sant Miquel dels Reis	4t ESO 1 BATX	3r trimestre
Visita a les fosses del cementeri de Paterna i al lloc dels afusellaments o "paredó"	HE	A partir de la documentació històrica per a la localització de les fosses i el recull de testimonis de forma oral dels testimonis, es pot fer una visita guiada per part de projectes com Arqueoantro	Visita guiada i autobús al Cementeri de Paterna	2n BATX	3r trimestre
Concert: Cançons en la memòria	VAL EPV	Concert del grup de rock de l'IES Clara Campoamor "The Clearings" amb adaptacions de cançons representatives del període.	Equip megafonia de	4tESO 1rBAT 2nBAT	3r trimestre

4. ADEQUACIÓ DELS CONTINGUTS DEL PROJECTE A L'ALUMNAT DESTINATARI.

CURS	BLOC DE CONTINGUTS	CC
4t ESO CCSS	Bloc 1: Continguts comuns a l'aprenentatge de Geografia i Història.	CAA SIEE CCLI CSC
	Bloc 5: Les crisis d'entreguerres i la II Guerra Mundial	CSC
	Bloc 7: Espanya: de la dictadura franquista a la democràcia	CSC
1r Batxillerat Història del món contemporani	Bloc 1: Continguts comuns a l'aprenentatge d'Història del Món Contemporani.	CAA SIEE CCLI CSC
	Bloc 4: Les crisis del període d'Entreguerres i la II Guerra Mundial	
2n Batxillerat Història d'Espanya	Bloc 1: Continguts comuns a l'aprenentatge d'Història d'Espanya.	CAA SIEE CCLI CSC
	Bloc 6: La Segona República. La Guerra Civil en un context de crisi internacional (1931-1939)	CSC
	Bloc 7: La Dictadura Franquista (1939-1975).	CSC
	Bloc 8: la transició democràtica i el procés de consolidació.	CSC
4tESO Expressió Artística	Bloc 1: Anàlisi. - Cultura visual i audiovisual contemporània. Publicitat i contrapublicitat. Fotografia i identitat. - Elements ètics en la representació. Perspectiva de gènere, multiculturalitat, sostenibilitat, diversitat estètica. - Respecte cap a la diversitat cultural. - Els reptes del segle XXI i la seua presència en l'art. - Dret a la participació en la vida cultural. - Elements comunicatius i expressius de la imatge. La comunicació visual. - Finalitat i intencionalitat de les imatges. Funció de les imatges: expressiva, estètica, exhortativa, etc.	CCLI CEC
	Bloc 2. Representació. - Tècniques i procediments de representació artística. Tècniques gràficoplàstiques. Mitjans visuals i audiovisuals. Animació. Videoart. Aplicacions digitals. Llenguatges de creació contemporània. Pràctiques artístiques multidisciplinàries. El gest i l'instrument. - Organització del procés creatiu. - Criteris de planificació de projectes. Fases de treball i estratègies metodològiques. Estratègies de gestió del treball en equip.	CD CAA CEC
	Bloc3 Comunicació i difusió. - Mitjans i canals de registre i difusió digitals. - Museus i centres de producció cultural i artística. - Plataformes digitals.	CD SIEE

4t ESO Francés	Bloc 1: Comprensió de textos orals. *Activitats proposades: visionat de pel·lícules en V.O. , comentari de podcast i d'altres docs. autèntics.	CCLI CAA
	Bloc 2: Producció de textos orals: expressió i interacció * Activitats proposades: exposicions orals sobre monogràfics, presentacions, comentaris i debats.	CCLI CAA
	Bloc 3: Comprensió de textos escrits *Activitats proposades: lectura de documents autèntics i interpretació de missatges publicitaris.	CCLI CAA
	Bloc 4: Producció de textos escrits: expressió i interacció. *Activitats proposades: elaboració de projectes, redacció de textos narratius.	CCIC CCLI CSC
	Bloc 5: Elements transversals a la matèria Cerca, selecció i organització de la informació en mitjans digitals. * Activitats proposades: elaboració de projectes, realització de treballs de recerca.	CEC CCL CD
1r BATX 2n BATX	Bloc 1: Comprensió de textos orals. Bloc 2: Producció de textos orals: expressió i interacció. Bloc 3: Comprensió de textos escrits. Bloc 4: Producció de textos escrits: expressió i interacció. Bloc 5: Elements transversals a l'assignatura. Cerca, selecció i organització de la informació en mitjans digitals. *Activitats proposades: lectura de documentació autèntica per a la posterior elaboració de projectes d'investigació Schéma du projet - Contexte historique 1931-1939 ➤ Situation en Espagne à l'époque ➤ Définition de concepts: * République * Coup d'état * Nazisme * Shoah * Exil * Résistance - Causes et conséquences de la guerre civile espagnole ➤ L'isolement de l'Espagne ➤ Les exilés en France - Situation politique en France à l'époque ➤ La France est envahie et divisée en 2 à partir de l'occupation nazi ➤ Conséquences et le rôle des exilés valenciens) dans la résistance française au nazisme.	CCLI CAA CD CEC CAA CCLI CD CAA CEC CSC
	Bloc 2: Estratègies comunicatives.	CCLI

Valencià 4tESO	Tipologies textuals i gèneres discursius: El còmic i l'entrevista com a textos dialogats. Propietats textuals: coherència, cohesió i adequació. Estratègies de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori. Bloc 3: Lectura i literatura Identitat lectora: valoració crítica dels textos i sobre la pròpia pràctica de lectura. Estratègies de construcció compartida de la interpretació de les obres. Estratègies d'utilització d'informació sociohistòrica, cultural i artística bàsica per a construir la interpretació de les obres literàries. Estratègies per a interpretar obres i fragments literaris tenint en compte els valors culturals, ètics i estètics presents en els textos. Lectura amb perspectiva de gènere.	CSC CCLI CSC CEC
1r/2n BAT	Bloc 2. Estratègies comunicatives Planificació, assaig, producció i revisió de textos orals i multimodals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal. Interaccions orals en situacions comunicatives de caràcter formal i informal. Bloc 3. Lectura i literatura Els gèneres, els tòpics i els itineraris temàtics de les obres literàries i les seues característiques. Estratègies d'interpretació de les obres literàries des del context sociohistòric i cultural en què estan inscrites. Lectura amb perspectiva de gènere.	CCLI CSC CCLI CSC CEC

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM

CCLI: competència comunicació lingüística.

CMCT: competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

CD: competència digital.

CAA: competència aprendre a aprendre.

CSC: competències socials i cíviques.

SIEE: sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

CEC: consciència i expressions culturals

La biblioteca Escolar com a motor del pla de dinamització i foment lector, pot aportar una sèrie d'activitats i recursos perquè aquest projecte es duga a cap amb èxit:

Com a part de la dinamització, a la biblioteca es garanteixen la disponibilitat de recursos documentals en relació a les necessitats del projecte en totes les tipologies textuals.

Com a servici de la biblioteca escolar, podem dotar de l'alumnat participant de l'activitat d'habilitats per a investigar o formar-los com a usuaris investigadors en aquest i altres projectes.

Com a difusora de la competència lectora de l'alumnat, s'encarregarà de fer visible el treball realitzat per l'alumnat a través d'expositors o aparells multimèdia.

Per últim, en aquest projecte es plantegen diferents activitats d'animació lectora, que faciliten, a poc a poc, el contacte dels xiquets i de les xiquetes amb els llibres i que permeten, a través del plaer de la lectura, la creació, la formació i la consolidació d'un hàbit lector permanent i necessari per a la formació integral de les persones.

3.6 INDICADORS DELS RESULTATS A ACONSEGUIR

	Indicadors			
	Excel·lent	Notable	Suficient	A millorar
Impacte del	S'ha aconseguit	Hem aconseguit	L'assistència i la	Calen millores en la

projecte	gran assistència a les activitats i una gran difusió en mitjans digitals que ha sobrepassat l'àmbit local.	una presència important en les activitats i en la difusió en mitjans sobretot a nivell local.	difusió a les activitats ha estat irregular i en algunes activitats no s'ha produït l'assistència i difusió esperades.	difusió i l'abast de les activitats i en la manera d'arribar al públic objectiu de la difusió
Produccions aconseguides	Les produccions escrites, treballs, audiovisuals, trobades presencials i concerts han aconseguit una gran qualitat estilística i un contingut adequat als objectius inicials.	Les produccions escrites, treballs, audiovisuals, trobades presencials i concerts han aconseguit una bona qualitat estilística i un contingut adequat als objectius inicials.	Algunes de les produccions han estat de bona qualitat però hi ha marge de millora en el plantejament de les activitats perquè les produccions siguen òptimes.	Ha estat difícil trobar produccions ajustades al nivell d'exigència exigida i caldrà millorar les capacitats i competències de l'alumnat.
Pressupost	Les despeses s'han ajustat al pressupost inicial.	Algunes despeses no estaven incloses en el pressupost però s'ha aconseguit ajustar el pressupost amb altres partides.	Certes despeses no havien estat contemplades.	Algunes de les despeses no han estat ben pressupostades sense poder aconseguir dels objectius plantejats inicialment.
Avaluació del procés	S'han aconseguit realitzar totes les activitats programades i se n'han derivat d'altres que seran incorporades en properes edicions	S'han aconseguit realitzar totes les activitats programades amb un nivell d'assoliment alt.	Les activitats que inicialment s'havien programat s'han realitzat però algunes han suposat un esforç considerable en la realització del projecte i s'han de reavaluar.	La majoria de les activitats s'han pogut realitzar tot i que algunes no ha estat possible dur-les a cap per diversos motius i s'han de reavaluar per a propers projectes.
Èxit didàctic	L'alumnat ha aconseguit en un alt grau les competències planificades inicialment i ha valorat molt positivament les activitats i els productes realitzats.	L'alumnat ha aconseguit assolir les competències planificades en el projecte i valora positivament les activitats proposades.	L'alumnat ha aconseguit assolir les competències planificades en el projecte en un grau suficient i valora positivament algunes de les activitats proposades.	L'alumnat ha aconseguit assolir algunes de les competències que s'havien establert inicialment i valora positivament algunes de les activitats proposades.
Col·laboració amb l'IES Faustí Barberà d'Alaquàs	Els instituts han aconseguit una col·laboració excel·lent.	La coordinació entre els dos IES ha estat bona.	La coordinació ha estat bona però es pot millorar en alguns aspectes.	S'ha de redefinir la coordinació establint mesures alternatives.

4. POTENCIALITAT DEL PROJECTE PER A SER EXPORTAT A ALTRES AULES O CENTRES

L'exposició dels treballs es farà al Castell d'Alaquàs en primera instància on podrà ser visitada per tota la ciutadania. Després, igual que està previst amb l'anterior: "Fent memòria: qui perd els orígens per la identitat", es farà una exposició itinerant que recorrerà diferents centres de la localitat, la Biblioteca, etc.

A més a més organitzarem una exposició conjunta amb l'IES Faustí Barberà per donar a conèixer l'experiència de l'intercanvi amb l'alumnat de Perpignan.

4.1 Programació de jornades, tallers o activitats d'intercanvi.

Títol	Data	Lloc
Fent memòria amb les dones del Clara: Homenatge a les famílies participants al projecte. Intercanvi generacional.	8 de març.	Auditori d'Alaquàs/ Sala d'usos múltiples del centre.
Exposició de treballs	A determinar per l'Ajuntament d'Alaquàs.	Castell d'Alaquàs
Taller Memòria i Còmic	A concretar amb els autors dels llibres Paco Roca, Sento i Elena Uriel.	Auditori/Sala d'usos múltiples del centre
Intercanvi d'estudiants, en col·laboració a l'IES Faustí Barberà d'Alaquàs, amb institut l'Institut François Aragó.	Estància de 5 dies al tercer trimestre.	Perpignan (França) i Alaquàs

4.2 Publicació de material divulgatiu de l'activitat.

La publicació del material divulgatiu es farà mitjançant les infografies, murals, expositors amb treballs de l'alumnat, fotografies que es compartiran també en la pàgina Web de l'institut, a través de Telegram i amb la publicació en la pàgina de l'Ajuntament d'Alaquàs (https://www.alaquas.org/web/categoria.asp?id_et=33&historico=1&Submit=mostrar+hist%F2ric) a més de la publicació en QiA (<https://quaderns.alaquas.org>) Publicació del projecte en Etwinning i difusió a través del programa Erasmus K2.

4.3 Possibilitats de continuïtat i/o creixement del programa.

El projecte és ja una continuació d'un pla iniciat fa set anys i que s'ha consolidat al centre fent d'un projecte, inicialment d'Història, un projecte interdisciplinari que ha permet el creixement del mateix i on la participació de les famílies és la clau de l'èxit del programa.

Comptem amb la col·laboració de la Regidoria de Memòria Democràtica de l'Ajuntament d'Alaquàs que ens ha animat a participar en aquest concurs s'implica de forma directa facilitant els espais d'exposicions i events.

La col·laboració amb l'IES Faustí i Barberà d'Alaquàs també ha obert les portes a futurs projectes de naturalesa multidisciplinària que junta diferents departaments, que relaciona una experiència d'alt valor pedagògic i que es converteix en un punt de trobada i de diàleg entre el nostre alumnat i les seues famílies treballant la història local.

Després de l'experiència amb el Liceo François-Aragó en Perpignan, pot ser, puguem continuar amb el projecte el curs que ve.

5. ACTIIVTATS EN ALTRES ENTORNS I CONNEXIÓ AMB LES FAMÍLIES

5.1 Organització d'activitats fora de l'entorn educatiu.

Com s'ha pogut comprovar en l'apartat 4.1, s'han programat algunes activitats fora de l'entorn educatiu, com és el cas del Museu Memorial de l'Exili (La Jonquera) Le Perthus, Hospital de Sant Lluís a Perpignan, Argeles sur Mer, La Maternidad d'Elna.

També s'ha programat una visita a l'Aula de Memòria Democràtica de S. Miguel dels Reis, una exposició de treballs al Castell d'Alaquàs i un concert "Cançons en la memòria" a l'Auditori d'Alaquàs.

5.2 Implicació de les famílies en el projecte.

La implicació de les famílies és total, ja que són els protagonistes del procés d'investigació històrica, de les exposicions, vídeos, actes d'homenatge, concert... I a més, les famílies acolliran l'alumnat del viatge d'intercanvi que ve de França.

6. DESTINACIÓ DEL PREMI I IMPORT ESTIMAT DE L'ACTIVITAT

LLibres	1000
Cartells exposicions en PVC	600
Infografies treballs Clara Campoamor	300
Infografies treballs francès	100
Desplaçaments a Paterna, València, Ribarroja	600
Càmera de fotos/vídeo amb entrada de micro	1000
Micròfons de solapa	160
Trípode	50
Equip de megafonia	800
Equip d'il·luminació	450
Croma	20
Visita escriptors	400
Taller de Còmic	300
Despeses derivades del trasllat en autobús a Perpignan de 16 alumnes.	3500
Manutenció i dietes de l'alumnat participant al viatge.	1650
TOTAL	10.930 €

ANNEXOS

Annex I. Bibliografia per adquisició en la Biblioteca o d'ús per al projecte

- , “Consecuencias de la guerra civil en la universidad valenciana: depuraciones y exilios”, *Cuadernos del Instituto Antonio de Nebrija de Estudios sobre la Universidad (CIAN)*, nº 4 (2001), pp. 165-188. —, *Entre la nit i el marasme: la Vall d'Albaida, 1939-1952*, Alzira, Germania, 2005.
- , “La aplicación de la ley sobre represión de la masonería y el comunismo en el País Valenciano: los masones de Alicante y Castellón (1938-1963)”, *REHMLAC: Revista de Estudios Históricos de la Masonería Latinoamericana y Caribeña*, vol. 8, nº 1 (2016), pp. 173-179.
- , “La represión franquista contra los masones: la ley de 1 de Marzo de 1940 sobre Represión de la Masonería y el Comunismo”, en VV.AA., *Pensamientos jurídicos y palabras dedicados a Rafael Ballarín Hernández*, Universitat de València, 2009, pp. 823-835.
- , *La Valldigna. Un món en conflicte (1931-1979)*, València, La Xara, 2015.
- , *València sota el règim franquista (1939-1951). Instrumentació, repressió i resistència cultural*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995.
- Agramunt Lacruz, Francisco, “Valencia bajo la venganza de los vencedores: represión contra los artistas republicanos”, *Historia* 16, nº 192 (1992), pp. 12-23.
- Aguado, Ana M. y Verdugo Martí, Vicenta, “Las cárceles franquistas de mujeres en Valencia: castigar, purificar y reeducar”, *Studia historica. Historia contemporánea*, nº 29 (2011), pp. 55-85.
- Alexandre, J., Clemente, E. I Badenes J.S., *La línea de defensa inmediata en el Puig de Santa Maria*. Ed. Garcés Impressors.2020
- Aragó, Lucila, Azkárraga, José Mª, Salazar, Juan, *Valencia 1931-1939: Guía urbana. La ciudad en la II República*, València, Universitat de València, 2010.
- Aragó, L. y Quiñonero, L. *Derecho a la justicia, querellas contra la impunidad. Ed. Acció Ciutadana contra la Impunitat del Franquisme del País Valencià*. 2021.
- Arnal Torres, R. V. *Vocabulario básico de la Memoria Democrática: Siglas y acrónimos. Conceptos. Campos de concentración en el País Valenciano*. Ed. L'eixam Edicions. 2020
- Armengot, Teresa y otros, *La repressió franquista al País Valencià: Borriana i Manises*, València, Tres i Quatre, 2008.
- Asensio Gómez, M. *Las Milicias Valencianas en la Guerra Civil, 1936-1937*, Valencia, 2021.
- Calzado, Antonio i Torres Fabra, Ricard Camil, *Valencians sota el franquisme*, Simat de la Valldigna, La Xara, 2002.
- Calzado Aldaria, Antonio, *Características y desarrollo de la violencia política en la Ribera Baixa (1936-1945): una aportación para un modelo global*, València, Malta Encuentros, 1996.
- Climent, Eliseu y otros, *Comisión de la Verdad: investigación sobre los 26.300 enterrados en las fosas comunes de Valencia después de la Guerra Civil española (período 1939-1945)*, València, Acció Cultural del País Valencià, 2007.
- Climent, Josep Màrius, *El treball esclau durant el franquisme: la Vall d'Albaida (1938-1947)*, València, Universitat de València, 2016.
- Cortés Carreres, Santi, *El valencianisme republicà a l'exili*, València, Generalitat Valenciana, 1993.
- Etxeberria, F (coord), *Las exhumaciones de la Guerra Civil y la dictadura franquista 2000-2019. Estado actual y recomendaciones de futuro*, 2020
- Fernández de Arriba, D. *Memoria y viñetas. La memoria histórica en el aula a través del cómic*, 2019
- Fernández Soria, Juan Manuel y Agulló Díaz, Mª del Carmen, *Maestros valencianos bajo el franquismo. La depuración del magisterio 1939-1944*, València, Institució Alfons El Magnànim, 1999.
- Ferrus Peris, W., *Afusellats. Mestres i republicans*. Ed. Perifèric.2021
- Fuertes Muñoz, Carlos y Verdugo Martí, Vicenta (coords.), *Mujeres y represión franquista: una guía para su estudio en Valencia*, València, Universitat de València, 2017.
- Gabarda Cebellán, Vicente A., “Un aspecte de la repressió franquista: els afusellaments a Paterna”, *Afers: fulls de recerca i pensament*, vol. 2, nº 3 (1986), pp. 261-270.
- Gabarda Cebellán, V., et al., *I Jornades de Memòria Democràtica*. 2018
- Galdón Casanova, Edelmir, *La batalla por Valencia, una victoria defensiva*, València, Universitat de València, 2012.
- García Hernandorena, M. Gadea i Peiró, I., *Etnografía d'una exhumació. El cas de la fossa 100 del cementeri de Paterna*, 2021

- Gómez Rodà, José Alberto, *Política i poder local. Catarroja: un municipi valencià durant el primer franquisme*, Catarroja, Afers, 1999.
- Gómez Roda, Alberto J. y Saz Campos, Ismael (eds.), *El franquismo en Valencia: formas de vida y actitudes sociales en la posguerra*, Barcelona, Episteme, 1999.
- López Olano, C y Vidal Ayala, L., *Dones i Resistència . València 1931-1939*, UV, 2021
- López Olano, C. et al. *#El Mur. Una història de la nostra memòria democràtica*, 2022
- Iglesias-Bexiga, et al (2022) *Los olvidados de los olvidados. Exhumaciones de combatientes en el Frente de Levante*. Madrid.
- Ibáñez, Mélanie, "La montaña acumulada. La jurisdicción de Responsabilidades Políticas en Valencia hasta la reforma de 1942", *Historia y Política*, nº 36 (2016), pp. 289-312.
- Llin Llopis, Guillem, *Mort i repressió a Ontinyent (1936-1944)*, Ontinyent, Edicions Victor, 2016.
- Martínez Bande, José Manuel, *La ofensiva sobre Valencia*, Madrid, San Martín, 1977.
- Mainar, Cabanes, *De milicians a soldats. Les columnes valencianes en la Guerra Civil espanyola (1936-1937)*, València, Universitat de València, 1998.
- Mancebo, María Fernanda, "Depuración de profesores en la Universidad de Valencia", en Cuesta Bustillo, Josefina (dir.), *La depuración de funcionarios bajo la dictadura franquista (1936-1975)*, Madrid, Fundación Largo Caballero, 2009, pp. 114-139.
- Máñez, E., *La memoria del horror*. Ed. Generalitat Valenciana. 2022
- Mesquida, Évelyn, *La nueve, 24 août 1944. Ces républicains espagnols qui ont libéré Paris - 2014*
- Mínguez Anaya, A. B., *Valencianas y valencianos deportados en los campos nazis*. Ed. Asociación Cultural Instituto Obrero. 2020
- Núñez, Mirta, "La doma de los cuerpos y las conciencias, 1939-1941. El campo de concentración de Porta Coeli (Valencia)", *Hispania Nova*, nº 10 (2012).
- Navarro, Javier y Valero, Sergio (eds.), *València capital de la República: 1936-1937. 1, El món mira a València, capital de l'antifeixisme*, València, Ajuntament de València, Regidoria de Patrimoni Cultural i Recursos Culturals, 2016.
- Paz, Abel, *Crónica de la Columna de Hierro*, Barcelona, Virus, 2001.
- Pérez Duato, P., Gutiérrez Taengua, A, *La postguerra a les comarques valencianes*. 2020
- Pérez Duato, P. *Memorias de un republicano de Massamagrell: Juan Falcó Vidal*. Ed. Tirant lo Blanch. 2022
- Rodríguez Cortés, Pablo Ramón, *La repressió franquista a Xàtiva, 1939-1976*, Xàtiva, Ulleye, 2012.
- Safón Supervía, Agustín y Simeón Riera, José Daniel, *Valencia, 1936-1937: una ciudad en guerra*, València, Ajuntament de València, 1986.
- Salazar Bonet, Juan, Aragón Carrión, Lucila, Azkarraga Testor, JM. (coord.) "Guía de la Valencia del primer franquismo (1939-1948) València, 2021.
- Salvador Villanova, Amparo (coord.), *El genocidio franquista en Valencia. Las fosas comunes del cementerio*, Barcelona, Fòrum per la Memòria del País València/Icaria Editorial, 2008.
- Sampedro Ramo, Vicent, *La maçoneria valenciana i les lògies accidentals durant la guerra civil*, València, Consell Valencià de Cultura, 1997.
- Santamarina, Beatriz, *Llàgrimes vora mar: guerra, postguerra i riuada al Cabanyal (1936-1957) a través de la memòria*. València, Universitat de València, 2009.
- Simeón Riera, J. D., *Entre la rebeldía i la tradició (Llíria durant la República i la Guerra Civil, 1931-1939)*, València, Diputació de València, 1993.
- Simó, Antoni y Torres, Ricard Camil, *La violència política contra les dones (1936-1953): el cas de la privació de llibertat en la província de València*, València, Institució Alfons El Magnànim, 2016.
- Solé, B., Díaz, B. *Era más la miseria que el miedo*, 2014.
- Soler, A. *República, revolució social i repressió franquista*. Ed. Memorial Democràtic – Vall d'Albaida. 2020
- Verdugo Martí, Vicenta, "Franquismo y represión penitenciaria femenina: las presas de Franco en Valencia", *Arenal: Revista de historia de mujeres*, vol. 15, nº 1 (2008), pp. 151-176.
- Vivas Ramos L. et al., *Lecciones de nuestros abuelos*. Ed. Vinatea. 2021

Llei 14/2017, de 10 de novembre, de la Generalitat, de memòria democràtica i per la convivència de la Comunitat Valenciana. Ed. Conselleria de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica, 2021.

LLIBRES DE LECTURA PER A TREBALLAR DES DE LA BIBLIOTECA ESCOLAR O D'AULA DES DE DIFERENTS ASSIGNATURES

- Arnal, R. , *La solside*. L'eixam edicions, 2000
- Cabré, J., *Les veus del Pamano*. Columna Edicions, 2004
- Domínguez, M., *La sega*, Edicions Proa. 2015
- Labrado, V. , *La mestra*, Edicions Bromera, 2010.
- Llobell, S., *Un médico Novato*, 2014
- Llobell, S, *Dr. Uriel*, 2018.
- Peidró, J. *Aquella guerra que sufrimos todos*. Ed. Desfiladero. 2022
- Roca, P., *Regreso al Edén*, 2020
- Rodoreda, M., *La plaça del Diamant*, Club Editor Jove, 1992
- Teixidor, E. *Pa negre*. Columna Edicions, 2003
- ...

MATERIAL AUDIOVISUAL

- *Tierra de Ideales*. Documental. Isabel Giner y Carlos Conga. 2020.
- *Morir tranquil·la*. Documental. Infovalencia. Teleco. S.A. 2020
- *Els àngels caiguts*. Documental. Rosa Brines. 2020.
- *Rojos. 20 historias de represión franquista*. Ateneo Sociocultural Viento del pueblo. Subvencions 2021.
- *Deu Dones de Bandera. Les republicanes*. Associació Cultural Institut Obrero. Subvencions 2021.
- *La Terra Callada*. Associació Cultural Surc. Subvencions 2021.
- *Dones en la transició*. Asociación cultural Prosa Elástica. Subvencions 2021.
- *No oblidem*. Associació Fòrum per la Memòria Històrica i Democràtica a Concentaina. Proposta didàctica. Publicació. Video-presentació. Subvencions 2021.
- *Som perquè van ser*. Fundació ASSUT de la Comunitat Valenciana per la sostenibilitat dels sistemes litorals de la mediterrània. (5 Vídeos). Subvencions 2021.
- *Encontres de l'exili*. Comisión española de Ayuda al Refugiado, CEAR. Audiovisual. Mapas. Guia didàctica. Subvencions 2021.
- *Dones i valencianisme*. Fundació Nexe. Subvencions 2021.
- *La Mort de Guillem*. Patrocinio. Carlos Marqués Marcet. 2021.
- *Las cartas perdidas*. Patrocinio . Amparo Climent. 2021.
- *No s'apaguen les esteles*. Patrocinio. Xavi Sarrià, Víctor Serna i David Segarra. 2021.
- *Afusellats*. Manuel Rosell y Lucas Moro. Patrocinio 2022.
- *La Maleta de Mauthausen*. Documental produït en col·laboració amb "Vídeo al Quadrat". Conveni 2021 CAMDE-PV.
- *L'Últim tren de Bouarfa*. Documental 2023. Conveni CAMDE-PV 2022.
- *Del roig al blau, la transició valenciana*. Documental 2005. Universitat de València
- *Pa negre*. Lluís Villalonga. 2010
- *Simone Veil, le voyage du siècle*- Olivier Dahan- 2021
- *La Raffle*- Roselyne Bosch – 2010
- *Monsieur Batignole* - Gérard Jugnot – 2002
- *Au revoir, les enfants* - Louis Malle -1987

ANNEX II. GIMCANA REPUBLICANA

Situació d'aprenentatge basada en el joc on, no només es tracta que siga més divertida perquè el joc està present, cal que potencie un aprenentatge més profund i significatiu. I això passa perquè quan s'està jugant ens posem davant un repte en primera persona, utilitzant totes les eines de què disposem per tal de donar-hi resposta.

En aquest cas l'alumnat ix fora de l'aula i fa un aprenentatge significatiu en llocs reals on ha de superar diferents reptes, la qual cosa, garanteix la motivació, la implicació i la diversió de l'alumnat en un context educatiu diferent.

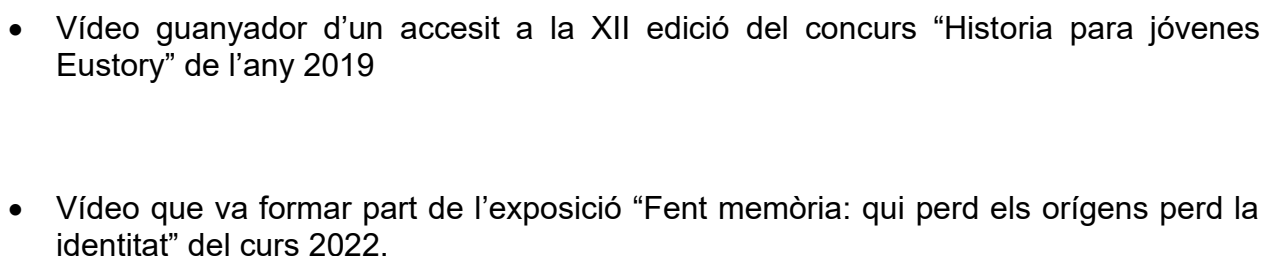
[Accés a l'activitat](#)

ANNEX III. ACCÉS A MATERIALS DE PROJECTES ANTERIORS.

- Imatges de l'exposició que va formar part del projecte "En paradero desconocido". 2018-2019

A photograph of an exhibition space. Several informational panels are mounted on a white wall. A man in a dark jacket is seen from behind, looking at the panels. The room has a wooden floor and a track lighting system on the ceiling.

- Projecte Fent Memòria 22-23: “Hoy son ellos, ayer fuimos nosotros”, un projecte que ha suposat aprofundir en la situació actual dels refugiats de la guerra d’Ucraïna a la ciutat d’Alaquàs comparant-la amb la que van passar els seus familiars que van haver d’abandonar els seus llocs d’origen durant la postguerra.